

Valstybinio audito ataskaita

DĖL VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ, SKIRTŲ
VIEŠAJAI ĮSTAIGAI GEROS VALIOS
KOMPENSACIJOS UŽ ŽYDŲ RELIGINIŲ
BENDRUOMENIŲ NEKILNOJAMĄJĮ
TURTĄ DISPONAVIMO FONDUI,
VALDYMO, NAUDOJIMO IR
DISPONAVIMO JOMIS 2015 METAIS
TEISĖTUMO

2016 m. vasario 10 d. Nr. FA-P-60-10-7-1-1

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

<u>IŽANGA</u>	<u>3</u>
<u>AUDITO APIMTIS IR METODAI</u>	<u>4</u>
<u>PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS</u>	<u>6</u>

ĮŽANGA

Audito tikslas – įvertinti valstybės biudžeto lėšų, skirtų viešajai įstaigai Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondui, valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis 2015 metais teisėtumą.

Audituojami subjektai – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija ir viešoji įstaiga Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondas.

Audituojamas laikotarpis – 2015 metai.

Audituojamu laikotarpiu Vyriausybės kanceliarijai vadovavo Vyriausybės kancleris Alminas Mačiulis.

Viešosios įstaigos Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondo direktoriaus pareigas ėjo Vytautas Višinskis.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikti audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl valstybės biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo pareikšta valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Nuo 2011 m. gruodžio 1 d. įsigaliojo įstatymas¹, kuriame nustatytas mokėtinos piniginės kompensacijos už Lietuvos žydų bendruomenių nekilnojamąjį turtą dydis – 37 071 362 eurai, mokėjimo terminas (iki 2023 m. kovo 1 d.), tvarka ir naudojimo paskirtis. Nuo įstatymo įsigaliojimo jau sumokėta 11 729 610 eurų (apie 32 proc. kompensacijos).

Vadovaujantis įstatymu², kompensacija mokama iš valstybės biudžeto Lietuvos Respublikos Vyriausybės kompensacijomis disponuoti paskirtam fondui. Tokiu fondu Vyriausybė paskyrė³ viešąją įstaigą Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondą.

Vadovaudamasi įstatymu⁴, šio fondo valstybinį auditą atlieka Valstybės kontrolė ir kasmet iki vasario 10 d. pateikia Vyriausybei valstybinio audito išvadą ir ataskaitą. Valstybinio audito išvadoje konstatavus, kad fondas disponuoja jam perduotomis kompensacijos lėšomis arba valdo, naudoja jam perduotą nekilnojamąjį turtą ar disponuoja juo ne pagal įstatyme nustatytą paskirtį arba kitaip pažeidžia šio įstatymo reikalavimus, Vyriausybė turi teisę laikinai sustabdyti kompensacijų mokėjimą ir disponavimą jomis ir spręsti dėl kito fondo paskyrimo.

Lietuvos Respublikos Seimas 2015 metų valstybės biudžete⁵ kompensacijai už Lietuvos žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą patvirtino 3 620 250 eurų (kaip Vyriausybės kanceliarijos asignavimus). Vyriausybės kanceliarija šias lėšas 2015 metais pervedė fondui. Be to, fondas disponavo 6 145 000 eurai tam pačiam tikslui ankstesniais metais (2013–2014) gautomis ir nepanaudotomis valstybės biudžeto lėšomis. Vyriausybės sutartyse su fondu numatyta, kad, jeigu pervedamos sumos nebus panaudotos einamaisiais metais, metams pasibaigus, nepanaudotos lėšos naudojamos kitais metais tam pačiam tikslui. Iš viso fondas 2015 metais disponavo 9 765 250 eurų.

Vadovaujantis įstatymu⁶ fondo lėšos yra skirtos Lietuvos žydų religiniams, kultūros, sveikatos apsaugos, sporto, švietimo ir mokslo projektams finansuoti. Taip pat jos gali būti laikomos bankuose, o uždirbtos palūkanos gali būti naudojamos tiksliniams projektams finansuoti ir fondo administravimo išlaidoms apmokėti. Iš viso fondas 2015 metais projektams finansuoti pervedė 1 530 510 eurų valstybės biudžeto lėšų⁷, t. y. apie 16 proc. visų turimų lėšų, skirtų šiam tikslui. Fondas 2015 metų pabaigoje komerciniuose bankuose turėjo 5 430 375 eurų vertės

---

¹ Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymas, 2011-06-21 Nr. XI-1470, 2 str. 1 ir 8 d.

² Ten pat, 2 str. 2 d.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-04-04 nutarimas Nr. 357 „Dėl fondo, skirto disponuoti kompensacija už Lietuvos žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą, paskyrimo“.

⁴ Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymas, 2011-06-21 Nr. XI-1470, 2 str. 6 d. (aktuali redakcija nuo 2014-06-12).

⁵ Lietuvos Respublikos 2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2014-12-11 Nr. XII-1408.

⁶ Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymas, 2011-06-21 Nr. XI-1470, 3 str. 3 d. (aktuali redakcija nuo 2014-06-12).

⁷ Fondo vienintelis dalininkas patvirtino fondo valdybos siūlymą 46 proc. 2015 metais gautų lėšų skirti projektams finansuoti.

terminuotų indėlių, t. y. 50 proc. visų per trejus metus gautų lėšų, skirtų finansuoti tikslinius projektus. Fondas 2014 metais (nuo 2014-06-12⁸) uždirbo 13 919 eurų, 2015 metais – 2 084 eurus palūkanų. Fondas 2015 metais patyrė 128 026 eurų administravimo išlaidų, o laikinai nenaudojamas biudžeto lėšas laikė einamosiose bankų sąskaitose, 2015 metų pabaigoje jų likutis sudarė 2 484 728 eurus.

Siekdami gauti pakankamą užtikrinimą, kad skirtos valstybės biudžeto lėšos buvo valdomos, naudojamos ir disponuojama jomis teisėtai, atlikome auditą pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito procedūras atlikome Vyriausybės kanceliarijoje ir minėtoje viešojoje įstaigoje. Atlikdami auditą vertinome, ar lėšos, skirtos tikslinių projektų finansavimui, visais reikšmingais atžvilgiais buvo valdomos, naudojamos ir disponuojama jomis taip, kaip numato Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymas, įstaigos įstatai, fondo vienintelio dalininko patvirtinta projektų finansavimo tvarka. Audito įrodymai gauti taikant patikrinimo ir paklausimo audito procedūras. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Įvertinę valstybės biudžeto lėšų, skirtų minėtam fondui, valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis 2015 metais teisėtumą, Vyriausybei pateikėme valstybinio audito išvadą ir ataskaitą.

---

⁸ Nuo šios datos pagal Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo 3 str. 3 d. palūkanas galima naudoti projektams finansuoti ir administravimo išlaidoms apmokėti.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymas fondo administravimo išlaidoms apmokėti leidžia naudoti uždirbtas palūkanas už lėšų laikymą bankų sąskaitose.

Audito metu nustatėme, kad fondas 2015 metais patirtoms administravimo išlaidoms (128 026 eurai) apmokėti panaudojo ne tik uždirbtas palūkanas – 2 084 eurus, bet ir valstybės biudžeto lėšas, skirtas finansuoti tikslinius projektus – 125 942 eurus.

Ankstesnio audito metu nustatėme, kad 2012–2014 metais administravimo išlaidoms apmokėti buvo panaudota 187 853 eurai valstybės biudžeto lėšų, gautų finansuoti tikslinius projektus. Taigi, iš viso fondas 2012–2015 metais įstatyme nenustatytiems tikslams – administravimo išlaidoms finansuoti jau panaudojo 313 795 eurus.

Pažymėtina, kad Vyriausybės kanceliarija, reaguodama į Valstybės kontrolės ankstesnių auditų metu teiktus pastebėjimus dėl fondo lėšų naudojimo įstatyme nenustatytiems tikslams, informavo⁹, kad įsipareigoja kasmet su fondu pasirašomą kompensacijos lėšų pervedimo ir naudojimo sutartį papildyti punktu, kuriame bus nustatytas fondo gaunamų palūkanų dydis, skiriamas iki 2023 m. kovo 1 d. atkurti (grąžinti) ne pagal paskirtį panaudotas tiksliniams projektams skirtas lėšas“. Šio audito metu Vyriausybės kanceliarija nurodė¹⁰, kad jų žiniomis yra rengiamos Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo pataisos. Pažymime, kad šio įstatymo pakeitimo projektas iki šiol nėra paskelbtas Teisės aktų informacinėje sistemoje, o minima sutartis nepakeista. Taigi, klausimas dėl ne pagal paskirtį panaudotų lėšų susigrąžinimo ar atstatymo iki šiol neišspręstas.

Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymas administravimo išlaidoms apmokėti leidžia naudoti tik uždirbtas palūkanas už lėšų laikymą bankų sąskaitose. Fondas 2015 metais uždirbo 2 084 eurus palūkanų, tačiau administravimo išlaidoms išleido 125 942 eurus. Iš viso fondas 2012–2015 metais įstatyme nenustatytiems tikslams – administravimo išlaidoms apmokėti – panaudojo 313 795 eurus. Tai sudaro beveik 3 proc. visų iki 2015 m. gruodžio 31 d. gautų valstybės biudžeto lėšų, skirtų Lietuvos žydų religiniams, kultūros, sveikatos apsaugos, sporto, švietimo, mokslo tikslams finansuoti.

L. e. p. 6-ojo audito departamento direktorė

Sigita Rojutė

6-ojo audito departamento
vyriausioji valstybinė auditorė

Rasa Guobienė

⁹ Vyriausybės kanceliarijos 2015-07-03 raštas Nr. 7-2412.

¹⁰ Vyriausybės kanceliarijos 2016-02-09 raštas Nr. S-71-401.

Valstybinio audito ataskaitos kopija pateikta viešajai įstaigai Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondui.

Auditas atliktas, vykdant 2015-11-04 pavedimą Nr. P-60-7.
Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Rasa Guobienė.